

EUROBAROMETR EVROPSKÉHO PARLAMENTU 2019

REAKCE NA POVOLEBNÍ VÝZVU

A SILNĚJŠÍ PARLAMENT, KTERÝ NASLOUCHÁ HLASŮM OBČANŮ

SHRNUTÍ

Průzkum Eurobarometr Evropského parlamentu 92.2
Studie týkající se sledování veřejného mínění

EUROBAROMETR EVROPSKÉHO PARLAMENTU 2019

REAKCE NA POVOLEBNÍ VÝZVU

**SILNĚJŠÍ PARLAMENT,
KTERÝ NASLOUCHÁ HLASŮM OBČANŮ**

SHRNUTÍ

Průzkum Eurobarometr Evropského parlamentu 92.2

Studie týkající se sledování veřejného mínění

IMPRESSUM

AUTOŘI

Philipp SCHULMEISTER, vedoucí oddělení (šéfredaktor)

Matthias BÜTTNER, Alice CHIESA, Said HALLAOUY, Luisa MAGGIO, Dimitra TSOULOU MALAKOUDI

GRAFICKÁ PODPORA

Hèctor BADENES RODRIGUEZ , Katarzyna ONISZK

Rukopis dokončev listopadu 2019.

Brusel, © Evropská unie, 2019

Fotografie na obálce: Emma Espejo/Getty Images

O VYDAVATELI

Tento dokument vytvořilo Oddělení pro sledování veřejného mínění
Generálního ředitelství pro komunikaci (GŘ COMM) Evropského parlamentu.

Kontakt na oddělení pro sledování veřejného mínění:

dgcomm-pom@europarl.europa.eu

JAZYKOVÉ ZNĚNÍ

Originál: EN

PROHLÁŠENÍ O VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

Tento dokument je připraven a přednostně určen pro poslance a zaměstnance Evropského parlamentu jako pomocný materiál pro jejich parlamentní činnost. Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědný autor a jakékoli názory v něm vyjádřené by neměly být považovány za oficiální postoj Evropského parlamentu.

EUROBAROMETR EVROPSKÉHO PARLAMENTU 2019: DESET KLÍČOVÝCH POZNATKŮ

Světlé vyhlídky pro podporu členství v EU

Po pozitivním růstu během sedmi let se podpora členství v Evropské unii ze strany občanů ustálila na vysoké úrovni. Takřka šest z deseti Evropanů podporuje členství své země v EU.

Občané jsou spokojeni s fungováním demokracie v EU

Volby do Evropského parlamentu přispěly ke zvýšení spokojenosti s fungováním demokracie v Evropské unii: tento pocit sdílí 52 % Evropanů (+3 procentní body).

Evropané volají po silnějším parlamentu

Evropští občané chtějí, aby Evropský parlament v budoucnu hrál výraznější úlohu. Několik měsíců po volbách do Evropského parlamentu si 58 % respondentů přeje vlivnější parlament. To představuje nárůst o 7 bodů od jara 2019 a o 14 bodů od září 2015 – ukazatel dosáhl nejvyšší úrovně od roku 2007.

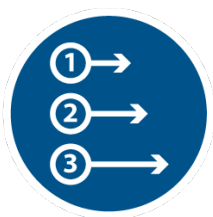
Mění se obraz Evropského parlamentu

Obraz Evropského parlamentu v očích občanů zůstává převážně neutrální (46 %, +3 procentní body), bližší pohled na údaje však ukazuje zvětšující se propast mezi Evropany, kteří Evropský parlament vnímají pozitivně (33 %, +1 procentní bod) a těmi, kteří jej vnímají negativně (19 %, -2 procentní body).

Pocit „na mém hlasu v EU záleží“ zpět na předvolební úrovni

Podle očekávání klesl pocit občanů, že na jejich hlasu v EU záleží, zpět na předvolební úroveň. Ačkoli se představa, že „na mém hlasu záleží“, skutečně výrazně pojí s impulsem v podobě voleb, zdůrazňuje rovněž stále očekávání evropských občanů, že jejich hlas bude slyšet.

Změna klimatu, chudoba, terorismus a nezaměstnanost jako klíčové priority

Většina Evropanů volá po konkrétních opatřeních na evropské úrovni v oblasti změny klimatu, boje proti chudobě, terorismu a nezaměstnanosti. Pokud jde o obranu evropských hodnot, je jasná většina přesvědčena, že jako základní hodnoty Unie je třeba chránit lidská práva po celém světě, svobodu projevu a rovnost žen a mužů.

Změna klimatu: stěžejní environmentální problém pro evropské občany

Z celé řady environmentálních problémů pokládá nadpoloviční většina v rámci průměru EU za nejdůležitější problém dneška změnu klimatu, za níž následuje znečištění ovzduší, odlesňování a narůstající množství odpadu.

Aktivity v oblasti klimatu vedené mladými lidmi fungují

Téměř šest Evropanů z deseti se domnívá, že protesty ve prospěch opatření v oblasti klimatu, které jsou vedeny mladými lidmi, měly přímý politický dopad jak na úrovni EU, tak v domácí politice.

Více informací? Ano, prosím!

Tři čtvrtiny evropských občanů (77 %) chtějí být lépe informovány o činnostech evropských orgánů. Hlavní zájmy: Konkrétní důsledky právních předpisů EU na místní, regionální a vnitrostátní úrovni i více informací o činnostech Evropského parlamentu a jeho poslanců,

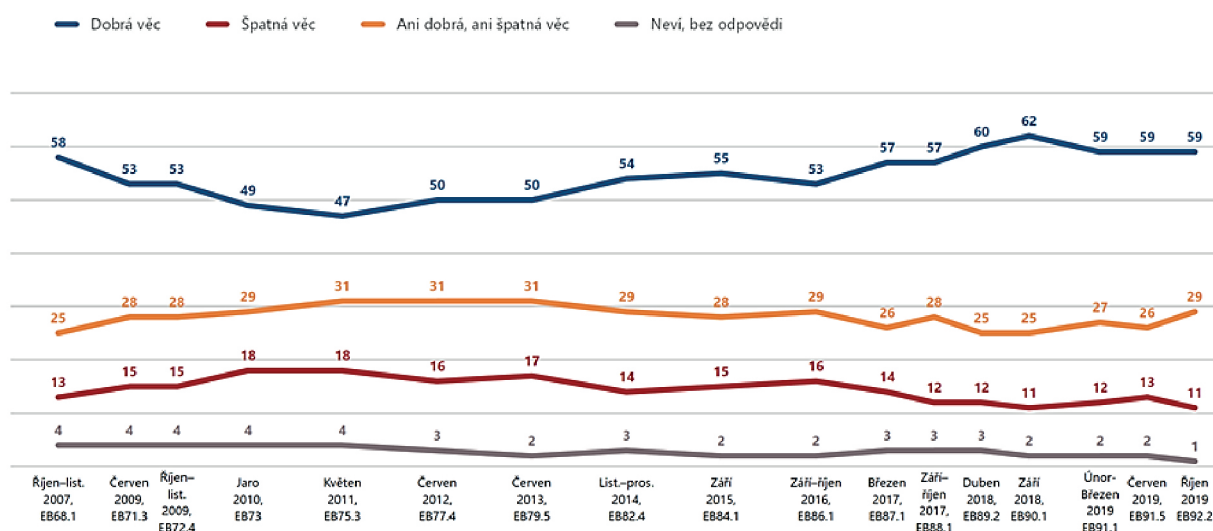
Ochota se zapojit

Tři z deseti respondentů by byli ochotni se více zapojit do činností poslanců Evropského parlamentu zvolených za jejich zemi, pokud by získali více informací o jejich úkolech a činnostech nebo je častěji viděli v médiích.

NADÁLE SVĚTLÉ VYHLÍDKY PRO PODPORU EU

Po takřka nepřetržitém růstu mezi lety 2011 a 2018 se podpora členství v Evropské unii ze strany občanů ustálila na setrvale vysoké úrovni. Téměř šest z deseti Evropanů (59 %, beze změny) podporuje členství své země v EU, díky čemuž má tento tradiční ukazatel Eurobarometru světlé vyhlídky už třetí rok v řadě¹.

Q Řekl(a) byste obecně, že členství (naší země) v Evropské unii je...? (% - EU)

Zdroj: Parlemeter 2019 (92.2), QB12

Většina respondentů ve 25 členských státech považuje členství své země za „dobrou věc“. Míra podpory se v jednotlivých zemích liší – v Irsku a také v Lucembursku dosahuje 81 %, naproti tomu ve Spojeném království činí 42 %. Ve třech zbývajících členských státech (v Itálii, v Česku a na Slovensku) nepokládá většina respondentů členství v EU za dobré ani za špatné pro svou zemi.

Oproti červnu 2019 je vidět znatelný nárůst podpory členství v EU ve Francii, kde podíl pozitivních názorů vzrostl o 6 procentních bodů na 58 %. V Řecku podpora stoupla o 5 bodů na 47 % a v Lotyšsku o 4 body na 59 %. Naproti tomu klesla podpora EU na Litvě (–8 procentních bodů), ve Spojeném království (–7 bodů), v Polsku a na Kypru (v obou zemích –5 bodů).

V souvislosti s brexitem je Spojené království jedinou zemí vykazující masivní nárůst nerozhodných názorů ohledně členství v EU. Celkem 31 % britských respondentů (nárůst o 11 bodů oproti červnu 2019) nevnímá členství v EU jako dobré ani jako špatné pro Spojené království.

¹ Úroveň se od března 2017 pohybuje mezi 57 a 62 %.

Mladí lidé zůstávají ve srovnání s jinými věkovými skupinami celkově největšími podporovateli Evropské unie. Plných 64 % respondentů mezi 15 a 24 lety se domnívá, že členství v EU je „dobrá věc“, zatímco u Evropanů nad 55 let je to 54 %. Přesto tento průzkum zároveň ukazuje pokles podpory ze strany mladých lidí o 6 bodů oproti červnu 2019. Je příliš brzy usuzovat, zda je tento vývoj prvním signálem netečnosti mládeže. Pokles podpory vůči EU mezi mladými lidmi je však rozhodně důkazem, že tuto podporu, včetně volební účasti a celkového zájmu, nelze pokládat za samozřejmost.

SILNĚJŠÍ POCIT SPOKOJENOSTI S DEMOKRACÍ V EU

Zatímco podpora vůči EU zůstává stabilní, celkový pocit optimismu ohledně budoucnosti Unie vykazuje nadále pomalý, ale stálý růst.

Celkem 32 % občanů se domnívá, že EU jde správným směrem. To představuje nárůst o 5 procentních bodů oproti jaru 2019 a pokračování pozitivního trendu pozorovaného od listopadu 2011. Podíl občanů, kteří se domnívají, že věci v EU jdou špatným směrem, se adekvátně tomu snížil o 5 bodů, přičemž tento názor zastává poměrná většina 46 % respondentů.

Zároveň nedávné volby do Evropského parlamentu spolu s aktivní účastí občanů v nich pozitivně přispěly ke zvýšení pocitu spokojenosti s fungováním demokracie v Evropské unii.

Signály, které naznačují, že občané věří evropskému demokratickému procesu a oceňují jej, se objevovaly již v předchozích průzkumech Eurobarometru a potvrdily je zejména výsledky aktuálního průzkumu Eurobarometr Evropského parlamentu zaměřeného na různé prvky evropské demokracie.

Celkem 52 procent Evropanů je spokojeno s fungováním demokracie v Evropské unii a 56 % tento názor sdílí, pokud jde o jejich zemi. V uplynulých 12 měsících se tento dojem ohledně demokratického procesu v EU zlepšil, přičemž podobné změny jsou v menší míře patrné ohledně fungování demokracie na vnitrostátní úrovni.

Podíl občanů z jednotlivých členských států, kteří jsou spokojeni s fungováním demokracie v EU, je ve 28 členských státech zhruba dvojnásobný. Nejvyšší míru spokojenosti vykazují Irsko (77 %), Dánsko (77 %) a Polsko (73 %), nejméně jsou pak lidé s demokratickým procesem v EU spokojeni ve Španělsku a Spojeném království (shodně 45 %), v Itálii (44 %) a v Řecku (34 %).

Pokud jde o vnitrostátní systémy, vykazuje podíl „spokojených“ odpovědí takřka trojnásobný nárůst při porovnání Rumunska (34 %), Chorvatska (33 %) a Řecka (32 %) s Dánskem (93 %), Lucemburskem (84 %) a Nizozemskem (83 %), které se mohou chlubit nejvyšším procentem občanů oceňujících vnitrostátní demokratické procesy.

Ve 14 zemích je celková míra spokojenosti s evropskou demokracií vyšší než míra vyjádřená ohledně její vnitrostátní verze. Tyto rozdíly bijí do očí zejména v případě Rumunska, Chorvatska, Litvy, Bulharska, Lotyšska a Polska. Pokud jde o změny na vnitrostátní úrovni, vykazují nejvyšší nárůst podpory demokracie v EU od jara 2019 Maďarsko, Polsko, Česko a Španělsko (+13, +11, +10 a +9 procentních bodů). Tento nárůst je třeba posuzovat v kontextu zohledňujícím konkrétní politický vývoj, jako je například postoj Evropské unie k souladu se zásadami právního státu v Maďarsku a Polsku nebo nestabilní politické klima ve Španělsku.

ZVÝŠENÝ ZÁJEM O EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Dalším faktorem, který pomáhá lépe posoudit vývoj veřejného mínění ohledně Evropské unie, je rostoucí pozornost, již evropským záležitostem v posledním roce věnují občané a média.

Na otázku, zda se jejich osobní zájem o evropské záležitosti během posledních 12 měsíců změnil, odpověděla velká většina respondentů, že zůstal na stejné úrovni (62 %). O jeho zvýšení však mluví 22 % Evropanů, zatímco pouze 15 % jich uvádí opak.

Na vnitrostátní úrovni je rostoucí zájem o evropské záležitosti velmi významný v Irsku (45 %) a ve Spojeném království (43 %), což částečně odráží vnitrostátní veřejnou diskuzi, již dominuje debata o brexitu. Na opačném konci spektra vynikají Itálie a Rumunsko, kde 27 a 22 % občanů uvedlo, že jejich zájem o evropské otázky v posledním roce klesl.

Existuje jasná souvislost mezi obnoveným zájmem o otázky spojené s EU a intenzivnější diskuzí, která je o nich vedena v médiích. Celkově takřka jeden ze dvou Evropanů nezaznamenal ohledně pozornosti médií věnované tomuto tématu žádnou změnu, ale 36 % Evropanů uznává, že množství obsahu týkajícího se EU vzrostlo, zatímco 11 % se domnívá, že se snížilo.

NÁZORY OBČANŮ NA EVROPSKÝ PARLAMENT SE POSOUVAJÍ

Na pozadí rostoucí důvěry v evropskou demokracii a rostoucího zájmu o otázky související s EU se zdá, že Evropský parlament těží z obnovy důvěry.

Ačkoli obraz Evropského parlamentu mezi občany zůstává převážně neutrální (46 %, +3 procentní body od září 2018), křivka trendu ukazuje zvětšující se propast mezi Evropany, kteří Evropský parlament vnímají pozitivně (33 %, +1 procentní bod) a těmi, kteří jej vnímají negativně (19 %, -2 procentní body). Zemí s největším počtem respondentů s pozitivním názorem (52 %) je Irsko, za ním následuje Dánsko (49 %),

Portugalsko (49 %) a Švédsko (48 %). Na opačném pólu spektra jsou Česko, Francie a Španělsko s 20 %, 24 % a 25 % pozitivních názorů.

Mezi občany, kteří mají na Evropský parlament neutrální názor, jsou častěji ženy, mladí lidé a studenti a také lidé s nižším příjmem. Zároveň tento orgán nejpozitivněji vnímají manažeři a také lidé, kteří mají pocit, že na jejich hlasu záleží.

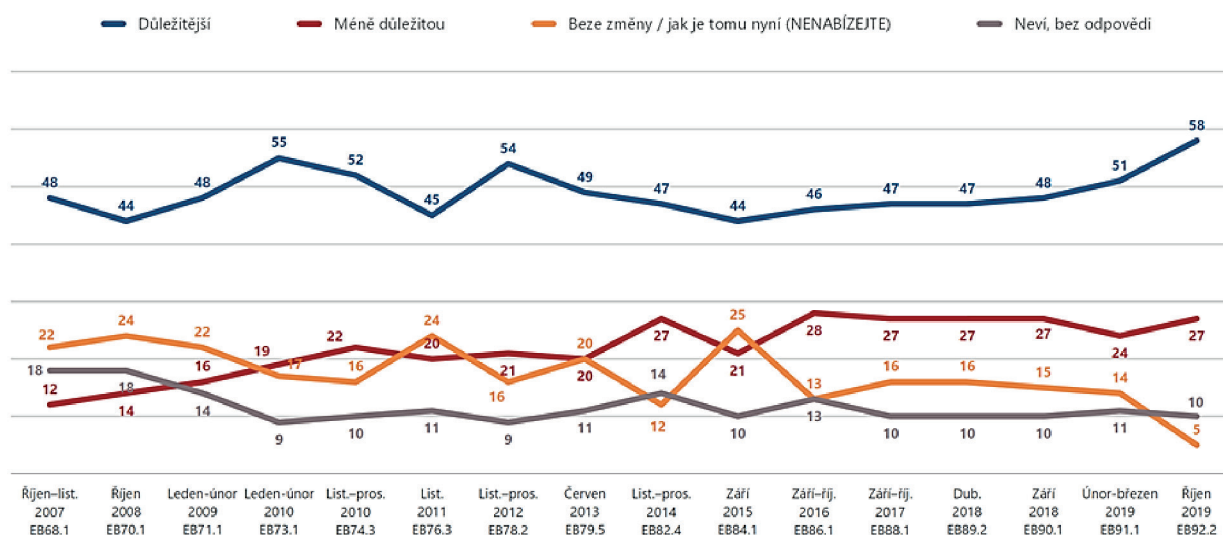
Z tohoto zjištění lze vyvodit důležitý závěr: pocit, že „na mém hlasu záleží“, je rozhodujícím faktorem při utváření veřejného mínění vnímajícího Evropský parlament jako demokratickou a přímo volenou instituci, což má vliv na posun od negativních k pozitivním názorům.

Tím se rovněž otevírají nové možnosti náhledu na interakci občanů s Evropským parlamentem. Zdá se, že tato interakce může záviset na tom, jaký názor mají občané na danou instituci, a kromě toho (nebo možná i především) na jejich představě, že účastí ve volbách lze věci změnit a že evropská demokracie může adekvátně reagovat na jejich osobní očekávání.

DOSUD NEJSILNĚJŠÍ ZJIŠTĚNÁ TOUHA PO VlivNĚJŠím EVROPSKÉM PARLAMENTU

Pokud občané mají důvěru v to, že volbami se věci mohou změnit, a pokud navíc věří, že na jejich hlasu v EU záleží, lze předpokládat, že se takové postoje mohou promítnout i do volání po vlivnějším Evropském parlamentu. Během minulých čtyř let skutečně se respondenti v průzkumech Eurobarometr ve výraznější míře přáli zvýšení významu parlamentu.

Q Chtěl(a) byste Vy osobně, aby Evropský parlament hrál důležitější, nebo méně důležitou roli? (% - EU)

Zdroj: Parlemeter 2019 (92.2), QB4

Ze současného průzkumu Eurobarometr vyplývá historicky nejsilnější touha po vlivnějším Evropském parlamentu od roku 2007, kdy byla tato otázka položena poprvé. Celkem 58 % Evropanů, což představuje nárůst o 7 procentních bodů od jara 2019 a 14 procentních bodů od září 2015, volá po významnější úloze Evropského parlamentu. Ve 25 členských státech si posílení vlivu tohoto orgánu přeje poměrná většina občanů. Rozptyl se pohybuje od 89 % na Kypru po 39 % v Dánsku.

Povědomí o činnostech parlamentu může být určujícím faktorem pro tuto podporu většího vlivu. Ve všech zemích (pouze s výjimkou Kypru, Španělska, Lucemburska a Rumunska) je zastoupení občanů volajících po významnější roli parlamentu výrazně vyšší mezi těmi, kteří disponují rozsáhlými znalostmi jeho legislativních činností.

Podobný dopad má úroveň spokojenosti s fungováním demokracie v Evropské unii: čím vyšší spokojenost s demokratickým systémem v EU respondenti vyjadřují, tím raději by byli, aby měl Evropský parlament větší vliv.

OSLABENÍ PŘEDSTAVY, ŽE „NA MÉM HLASU V EU ZÁLEŽÍ“: OČEKÁVANÁ ZMĚNA NEBO VÝZVA K AKCI?

The call for a stronger role for the European Parliament combined with growing satisfaction with the way European democracy operates are grounds to assume that the European Parliament is continuously more entrusted by its citizens. Yet, the present survey shows that the feeling that their voice counts in the EU is going back to pre-election levels.

Podíl respondentů, kteří se domnívají, že na jejich hlasu v EU záleží, činí 49 %, což je stejná úroveň jako v únoru a březnu 2019. Výsledek zaznamenaný v povolebním průzkumu Eurobarometr² činil 56 %.

Zjištění ukazují, že představa, že „na mém hlasu záleží“, je silně spojená s impulzem v podobě voleb. Podpora evropského projektu sama o sobě nestačí k navození pocitu, že „na mém hlasu záleží“. Ačkoli v řadě zemí EU jde podpora členství v EU ruku v ruce s relativně silným pocitem, že „na mém hlasu záleží“, v některých dalších zemích je tato vazba méně zjevná. Například celkový pocit, že „na mém hlasu záleží“, je poměrně silný v Rakousku, Chorvatsku a na Slovensku, zatímco úroveň podpory členství v EU zůstává v týchž zemích relativně nízká.

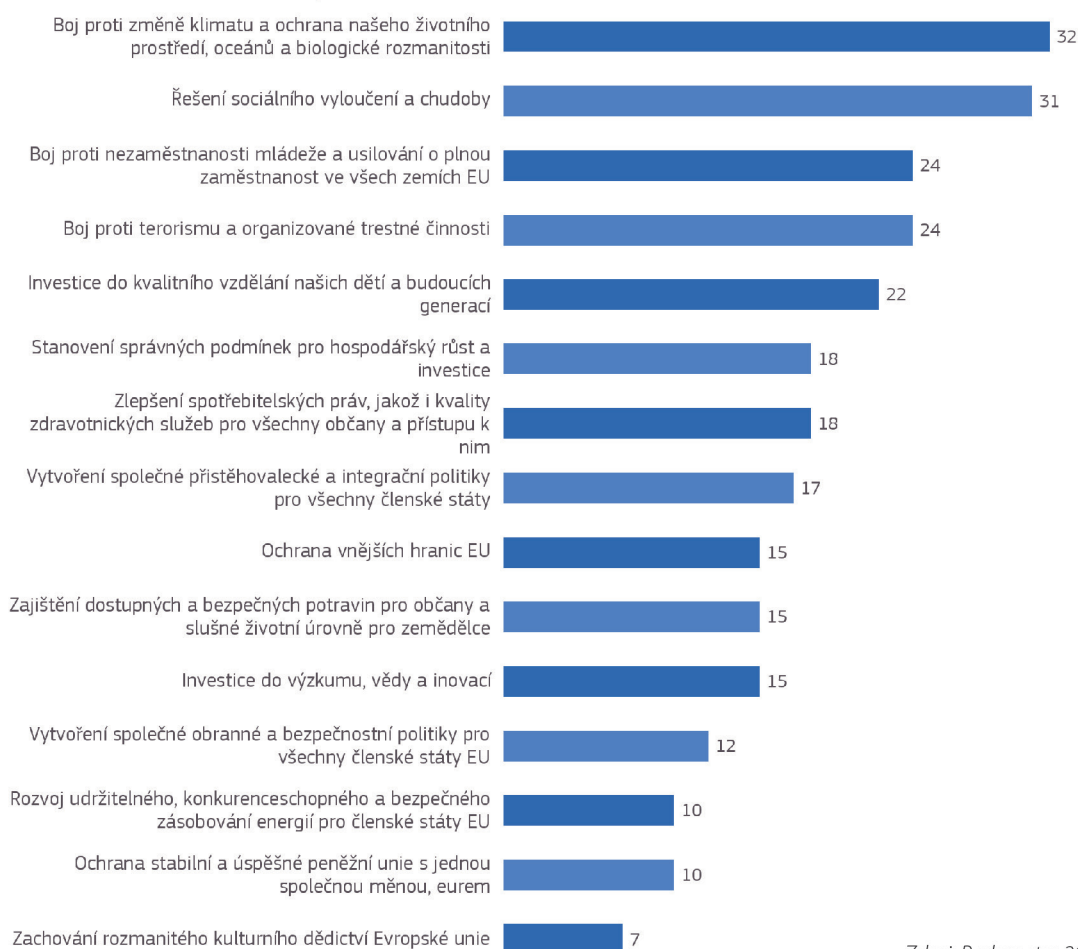
² Získaly evropské volby nový rozměr? Průzkum Eurobarometr 91.5, září 2019 (PE640.156), <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/heard/eurobarometer/2019-european-elections-entered-a-new-dimension>

PRIORITY, KTERÉ JE TŘEBA BRÁNIT

Jak ukázaly výsledky hlasování ve volbách do Evropského parlamentu, jsou očekávání občanů ohledně prioritních témat vůči Evropskému parlamentu vysoká.

V říjnu 2019 uvedlo 32 % respondentů, že na předních místech seznamu priorit nového Evropského par-

Q Evropský parlament rozhoduje o evropských právních předpisech, které mají přímý dopad na život každého občana. Které z následujících možností by podle Vašeho názoru měl dát Evropský parlament přednost? Zaprvé? A dále? (Maximálně 3 možné odpovědi) (% - EU)

Zdroj: Parlemeter 2019 (92.2), QB5T

lamentu by měly figurovat boj se změnou klimatu a ochrana životního prostředí, oceánů a biologické rozmanitosti. Na druhém místě je s 31 % boj se sociálním vyloučením a chudobou a za ním s určitým odstupem následuje boj proti terorismu a organizovanému zločinu (24 %) a také boj s nezaměstnaností mladých lidí a snaha o plnou zaměstnanost ve všech zemích EU (24 %). Investice do vyššího vzdělání a vytvoření správných podmínek pro hospodářský růst představují další skupinu důležitých témat pro 22 % resp. 18 % respondentů.

Boj se sociálním vyloučením a chudobou je hlavním zájmem ve 12 zemích, přičemž v šesti z nich se o tuto pozici dělí s jinými tématy. V 11 zemích je na prvním místě boj proti změně klimatu a ochrana životního prostředí (sdílená nejvyšší priorita ve dvou členských státech). Nezaměstnanost mládeže zůstává klíčovou záležitostí v 5 zemích, zatímco boj proti terorismu má tuto pozici ve 3 zemích. Ochrana vnějších hranic je nejvyšší prioritou pouze v Estonsku, a to společně s bojem proti terorismu a proti sociálnímu vyloučení a chudobě. Zlepšení práv spotřebitelů a také kvalita a přístup ke zdravotním službám pro všechny občany je v čele seznamu v Portugalsku a v Rumunsku, v obou případech společně s dalšími položkami. Malta je pak jedinou zemí uvádějící jako hlavní zájem svých občanů posilování společné migrační a integrační politiky. Priority občanů jako vždy výrazně zohledňují kontext jednotlivých států a sociodemografické aspekty. Mohou (a budou) se v jednotlivých zemích výrazně lišit jak z hlediska úrovní podpory, tak i z hlediska rozsahu významu, a rozhodně i v rámci jednotlivých zemí mezi různými sociodemografickými skupinami. Pokud jde výhradně o otázku změny klimatu, ukazuje níže uvedená mapa rozpětí ohledně tohoto tématu mezi jednotlivými zeměmi, které sahá od 62% podpory ve Švédsku k pouhým 14 % v Bulharsku.

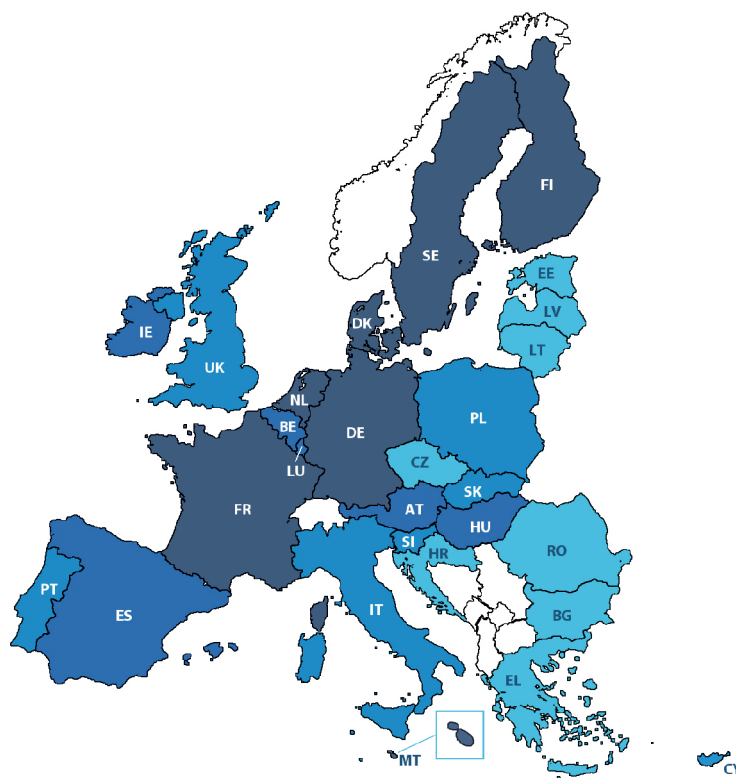
Q Evropský parlament rozhoduje o evropských právních předpisech, které mají přímý dopad na život každého občana. Které z následujících možností by podle Vašeho názoru měl dát Evropský parlament přednost? Zaprvé? A dále? (Maximálně 3 možné odpovědi)

(% - Boj proti změně klimatu a ochrana našeho životního prostředí, oceánů a biologické rozmanitosti)

SE		62
DK		50
NL		46
FI		42
DE		40
MT		39
FR		39
AT		38
BE		38
ES		36
LU		36
IE		33
EU28		32
HU		30
UK		27
PL		27
PT		26
SK		25
IT		25
SI		24
CY		24
CZ		23
HR		23
LT		21
EE		21
EL		17
RO		17
LV		15
BG		14

Legenda k mapě

	39 - 100
	28 - 38
	24 - 27
	0 - 23

Zdroj: Parlemeter 2019 (92.2), QB5T

HODNOTY VYŽADUJÍCÍ OCHRANU

Jednotnější názor napříč zeměmi a stabilnější trend lze najít z hlediska hodnot, které by měl Evropský parlament přednostně bránit.

Zdaleka nejpřednější hodnotou zůstává podle občanů ochrana lidských práv po celém světě, jak ukazuje 48% odpovědí (+2 procentní body oproti září 2018). Na druhém místě je navzdory drobnému poklesu a opětovnému vzestupu rovnost žen a mužů (38 %, beze změny), a to společně se svobodou projevu (38%). Třetina Evropanů zmiňuje také solidaritu mezi členskými státy EU (33 %, +3 procentní body), zatímco mezinárodní solidaritu mezi EU a chudými zeměmi ve světě a mezikulturní nebo mezináboženský dialog vnímá jako hlavní hodnoty více než pětina populace (23 %, +1 procentní bod, resp. 22%, –1 procentní bod). Dále pak 18 % Evropanů (–2 procentní body) zmiňuje také ochranu menšin a 10 % respondentů jako hodnotu, za niž by bylo vhodné bojovat, vnímá zrušení trestu smrti ve světě.

ZMĚNA KLIMATU A OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

Změna klimatu a jiné problémy spojené se životním prostředím se stále více stávají součástí našich každodenních životů. Ať už jde o přírodní katastrofy a teplotní rekordy nebo o mládež vedené hnutí školních stávek za klima (#FridaysForFuture), které přivedlo do ulic miliony lidí, nemluvě o politických diskuzích k těmto otázkám, vyjadřují Evropané své obavy a požadují konkrétní opatření.

Vlastní údaje parlamentu získané z průzkumů Eurobarometr odrážejí exponenciálně rostoucí pocit naléhavosti, který se projevuje v řadě průzkumů z tohoto období. V dubnu 2018³ si pouze 35 % respondentů zvolilo za své prioritní téma pro kampaň k volbám do Evropského parlamentu změnu klimatu, což ji řadilo na 5. místo. V únoru a březnu 2019⁴ již změnu klimatu zmínilo jako hlavní prioritu 55 % respondentů, kteří uvedli, že se pravděpodobně zúčastní voleb do Evropského parlamentu. Z povolebního průzkumu Eurobarometr Evropského parlamentu⁵ vyšel „boj proti změně klimatu a ochrana životního prostředí“ jako druhý nejvýznamnější důvod, který přiměl Evropany hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu v květnu 2019. V rámci průměru EU označilo tuto otázku jako důvod jít k volbám 37 % voličů, zatímco první místo obsadily se 44 % hospodářství a růst. Pro mladé lidi a studenty byla změna klimatu hlavní motivací, proč jít volit.

³ *Demokracie v pohybu – volby do Evropského parlamentu: zbývá jeden rok, průzkum Eurobarometr 89.2, květen 2018 (PE621.866), <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/be-heard/eurobarometer/eurobarometer-2018-democracy-on-the-move>*

⁴ *Bliže k občanům, blíže k volbám, průzkum Eurobarometr 91.1, duben 2019 (PE637.932) <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/files/be-heard/eurobarometer/2019/closer-to-the-citizens-closer-to-the-ballot/report/en-eurobarometer-2019.pdf>*

⁵ *Získaly evropské volby nový rozměr? Průzkum Eurobarometr 91.5, září 2019 (PE640.156), <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/be-heard/eurobarometer/2019-european-elections-entered-a-new-dimension>*

ZMĚNA KLIMATU JE PRO EVROPSKÉ OBČANY NEJZÁVAŽNĚJŠÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉMEM

Aktuální průzkum dále zkoumá postoje a obavy občanů ohledně změny klimatu. Více než polovina respondentů (52 %) pokládá změnu klimatu za nejzávažnější environmentální problém. Pokud jde o konkrétnější otázky, uvádějí Evropané mezi hlavními zdroji obav spojenými se životním prostředím znečištění ovzduší (35 %), znečištění moře (31 %), odlesňování a rostoucí množství odpadu (oba 28 %). Na opačném konci seznamu lze najít škody na životním prostředí způsobené cestovním ruchem a hlukové znečištění, které v obou případech zmínila méně než desetina respondentů.

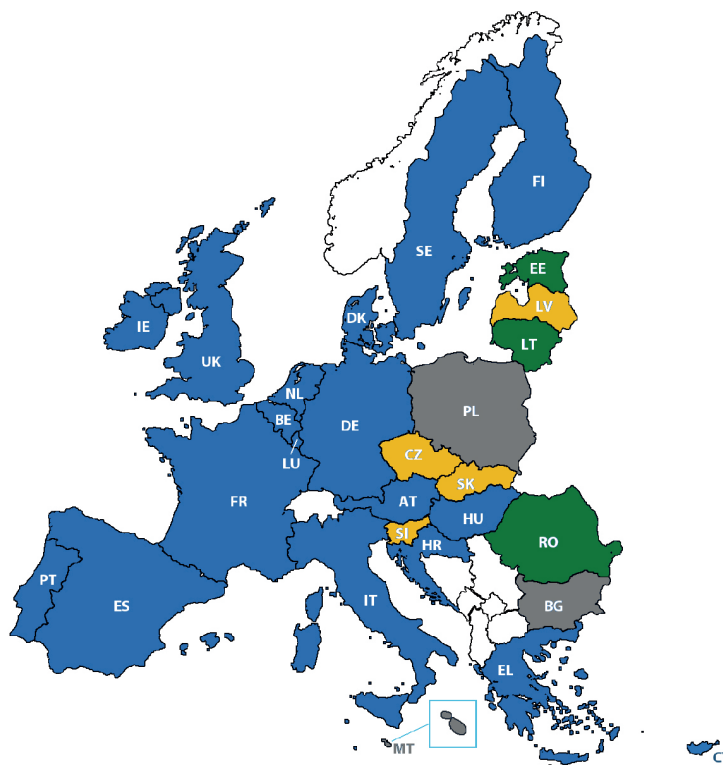
Ačkoli změna klimatu vévodí průměru EU, bližší pohled na vnitrostátní úroveň ukazuje, že v některých zemích jsou respondenti více znepokojeni jinými environmentálními problémy.

Q Z následujícího seznamu vyberte prosím problematiku z oblasti životního prostředí, o které si myslíte, že je nejzávažnější. Zaprvé? A dále? (Maximálně 4 možné odpovědi)
(% - Nejčastěji uváděná odpověď podle země)

MT		69
BG		52
PL		49
ES		67
UK		62
SE		62
DK		60
NL		60
CY		59
IE		59
EL		59
FI		55
DE		54
EU28		52
BE		52
PT		52
AT		49
FR		48
IT		46
LU		45
HU		45
HR		38
LT		63
EE		54
RO		54
LV		48
SI		42
SK		40
CZ		39

Legenda k mapě

	Znečištění ovzduší
	Změna klimatu
	Odlesňování
	Rostoucí množství odpadu

Ti, kdo uvádějí změnu klimatu jako hlavní zdroj obav spojených se životním prostředím, jsou s větší pravděpodobností mladí (60 % z nich je ve věku 15–24 let, zatímco nad 55 let je jich 48 %), studenti (62 %), mají vyšší vzdělání (57 % oproti 47 % lidí s nižším vzděláním) nebo manažeři (58 %). Mají také sklon k pozitivním názorům na Evropský parlament a jeho úlohu: celkem 58 % z těch, kteří na Evropský parlament nahlížejí pozitivně, uvádí změnu klimatu jako svou klíčovou prioritu – oproti 44 % z těch, kteří Evropský parlament vnímají negativně.

Znečištění ovzduší je nejzávažnějším environmentálním problémem pro více než dvě třetiny občanů na Maltě (69 %) a pro zhruba polovinu občanů v Bulharsku (52 %) a Polsku (49 %), zatímco odlesňování je nejdůležitějším problémem v Litvě (63 %), Estonsku a Rumunsku (v obou zemích 54 %). Respondenti uvádějící, že závažným problémem je odlesňování, jsou pravděpodobně mladí (35 % z nich spadá do věkové skupiny 15–24 let, zatímco u skupiny nad 55 let je to 27 %), stále studují (34 %) a často používají internet (29 %).

Poslední z položek, jež někteří Evropané pokládají za nejzávažnější problém, je rostoucí množství odpadu. Jde o první volbu respondentů v Lotyšsku (48 %), Slovinsku (42 %), na Slovensku (40 %) a v Česku (39 %). Ze sociodemografické analýzy těchto respondentů nevyplývá žádný zřetelný profil, zdá se ale, že jsou pravděpodobně starší než respondenti, kteří uvedli předchozí položky (30 % z nich je ve věku nad 40 let, zatímco 26 % je ve věku 15–24 let).

MLÁDEŽÍ VEDENÉ PROTESTY OHLEDNĚ KLIMATU A JEJICH OČEKÁVANÉ POLITICKÉ DŮSLEDKY

Hnutí školních stávek za klima (#FridaysForFuture) i jiné podobné protestní aktivity mobilizovaly během minulého roku miliony lidí po celé EU i světě, což vedlo k intenzivní pozornosti ze strany médií.

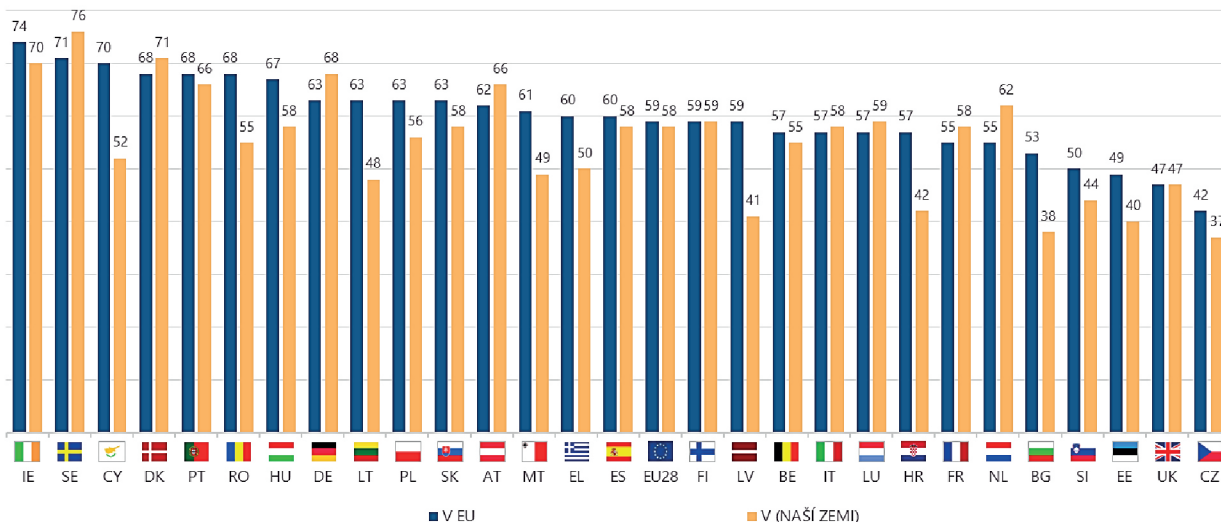
Průzkum u respondentů zjišťoval, zda tyto mládeží vedené protesty skutečně přispěly k přijetí většího množství politických opatření pro boj se změnou klimatu, a to jak na evropské, tak na vnitrostátní úrovni. Odpovědi na obě otázky byly příznačné: takřka šest z deseti Evropanů věří nebo je dokonce přesvědčeno, že mládeží vedené protesty ohledně klimatu mají v obou případech přímý politický dopad.

Absolutní většina respondentů ve 25 členských státech se domnívá, že tyto mládeží vedené protesty ohledně změny klimatu přispívají k provádění dalších opatření zaměřených na boj proti změně klimatu na politické úrovni v EU. Nejvíce přesvědčeni jsou o tomto vlivu Irové s takřka třemi čtvrtinami účastníků (74 %), Švédové (71 %) a Kypřané (70 %). V Irsku a na Kypru pak o něco více než tři z deseti respondentů skutečně věří, že tyto akce budou „rozhodně“ mít pozitivní politický dopad v EU (31 % resp. 35 %). Méně zjevný rozdíl mezi lidmi, podle nichž by tyto protesty mohly vést k přijetí většího množství politických

opatření zaměřených na boj proti změně klimatu (49 %), a lidmi, kteří tento názor nesdílí (45 %), panuje v Estonsku. Stejným případem je také Spojené království (47 % oproti 42 %). Jedinou zemí, kde se více respondentů domnívá, že akce, jako jsou mládeží vedené protesty, nepřispívají k tomu, aby EU přijala větší množství opatření pro boj proti změně klimatu, je Česko (52 % oproti 42 % těch, podle nichž by se tak stát mohlo).

Rozptyl mezi členskými státy je větší, pokud jde o respondenty, kteří se domnívají, že mládeží vedené protesty ovlivní politická opatření proti změně klimatu v jejich vlastní zemi. V 19 evropských zemích tomu věří absolutní většina respondentů, v dalších třech zemích (Litva, Malta a Spojené Království) pak tento názor sdílí poměrná většina respondentů. V několika zemích, ležících vesměs ve střední nebo východní Evropě, se více respondentů domnívá, že politika jejich států nebude mládeží vedenými protesty ohledně klimatu ovlivněna. Ve Slovinsku takový vliv nevidí 52 %, zatímco 44 % ano, v Chorvatsku jich pak stojí 55 % respondentů proti 42 % těch, kteří takový dopad vnímají. Mezi další země, kde je většina občanů skeptická ohledně přímého vlivu mládeží vedených protestů na tvorbu vnitrostátní politiky, patří Lotyšsko (54 % oproti 41 %), Estonsko (54 oproti 40 %), Bulharsko (44 % oproti 38 %) a Česko (58 % oproti 37 %).

Q V posledních měsících proběhla řada protestů mladých lidí týkajících se změny klimatu, o nichž často informovala média v celé EU. Myslíte si obecně, že tyto akce přispívají k většímu množství politických opatření pro boj proti změně klimatu? (% - Celkem 'Ano')

Zdroj: Parlemeter 2019 (92.2), QB11

Sociodemografická analýza ukazuje, že čím mladší jsou respondenti, tím pravděpodobněji se domnívají, že takové protesty budou mít na EU dopad. Respondenti, kteří se řadí do tohoto tábora, mají také s větší pravděpodobností vyšší vzdělání nebo stále studují, jsou manažeři a často používají internet. Další důležitou charakteristikou je pak jejich pozitivní přístup k EU a Evropskému parlamentu.

ZAPOJTE SE!

Volby do Evropského parlamentu v roce 2019 výrazně posílily význam (a potřebu) neustálé interakce s evropskými občany a jejich zapojení. Voliči ve větší míře nabyli vyššího vzdělání a jsou lépe informováni – a vykazují větší ochotu než kdy dříve se politicky angažovat. V roce 2019 jsou voliči sebevědomější, vykazují větší účast ve volbách a více se angažují. Kromě vyšší míry účasti ve volbách a angažovanosti se zvýšila také očekávání ohledně pozitivních důsledků hlasování – což posiluje potřebu většího zapojení a diskuze ze strany Evropského parlamentu.

Demokratická moc a vliv Evropského parlamentu se opírá o mandát, který mu dávají voliči ze všech členských států EU. Závisí na jejich pravidelné, nepřetržité a aktivní účasti na jeho práci, kterou vykonává jejich jménem. Tato účast však do velké míry závisí na znalostech: čím více občané rozumí tomu, co je Evropský parlament, co dělá a co ztělesňuje, tím vyšší je pravděpodobnost, že budou volit ve volbách do Evropského parlamentu, což následně posílí demokratickou legitimitu Evropského parlamentu.

Průzkum Eurobarometr Evropského parlamentu z roku 2019 položil respondentům sérii otázek zjišťujících úroveň jejich stávajících znalostí o práci Evropského parlamentu a také míru jejich zájmu o více informací o Evropské unii a jejích orgánech, zejména o Evropském parlamentu a jeho poslancích.

ZNALOSTI O PRÁCI PARLAMENTU

Celkem 61 % respondentů v rámci průměru EU uvedlo, že jejich znalosti o práci Evropského parlamentu jsou na střední nebo vysoké úrovni. Když byli požádáni, aby sami sebe umístili na stupnici od jedné do deseti (kdy „10“ znamená, že „vědí hodně“) podle toho, kolik toho vědí o práci Evropského parlamentu, vyjádřilo se 55 % z nich v tom smyslu, že jejich znalosti jsou na střední úrovni (hodnoty 4–7 na stupnici). Pouhých 6 % občanů (což představuje zanedbatelný podíl) uvedlo, že mají „znalosti na vysoké úrovni“ (hodnoty 8–10 na stupnici), zatímco 39 % respondentů uvedlo, že jejich znalosti jsou nízké (hodnoty 1–3 na stupnici). Průměrná úroveň znalostí o práci Evropského parlamentu v EU je proto 4,2 na stupnici od jedné do deseti.

V Rakousku (5,0), Rumunsku (4,8) a Polsku (4,7) je průměrná subjektivní úroveň znalostí o Evropském parlamentu nejvyšší. Celkově jsou rozdíly mezi členskými státy relativně malé – rozpětí sahá od hodnoty 5,0 v Rakousku k průměrným subjektivním znalostem na úrovni hodnoty 3,4 ve Francii. Francie je také jedinou zemí, kde nadpoloviční většina respondentů (54 %) uvedla, že jejich znalosti o práci Evropského parlamentu jsou nízké. Za ní následovalo Spojené království se Slovinskem (obě země 47 % respondentů s nízkými

znalostmi) a Estonsko (46 %). Celkově občané ve 27 členských státech uvádějí, že jejich znalosti jsou na střední či vysoké úrovni, zatímco ve 12 členských státech EU uvedli více než čtyři respondenti z deseti, že mají pouze nízké znalosti.

ZŘEJMÝ ZÁJEM O VÍCE INFORMACÍ

Více než tři čtvrtiny občanů EU (77 %) by byly rády lépe informovány minimálně o jednom ze sedmi navržených aspektů nového volebního období Evropského parlamentu a o činnostech evropských orgánů.

OV průměru celé EU je nejvyšší zájem o konkrétní důsledky evropských právních předpisů pro zemi, kde daný respondent žije. Tuto možnost zvolilo 31 % respondentů, v těsném závěsu pak byly informace o tom, „co Evropský parlament dělá“ (29 %), „co EU konkrétně udělala či změnila ve vašem městě, regionu či zemi“ (28 %) a o „činnostech poslanců Evropského parlamentu zvolených za jednotlivé členské státy“ (27 %). V rámci velmi malého rozptylu mezi zjišťovanými tématy se na posledním místě umístil „zájem o činnosti Evropské komise“ nebo „postoje vlády členského státu k současným tématům EU“ (v obou případech 24 %).

Mnohem různorodější je obraz při pohledu na rozptyl mezi zeměmi ohledně otázky, o čem by respondenti chtěli vědět víc. V 11 zemích by občané nejvíce ocenili podrobnější informace o konkrétních důsledcích právních předpisů EU pro jejich zemi. Výsledky dosahují nejvyšších hodnot v severních evropských zemích – 62 % v Nizozemsku, 60 % ve Švédsku, 54 % ve Francii a 50 % Dánsku.

Respondenti v pěti zemích, většinou z jihovýchodní Evropy, mají zájem dozvědět se více o tom, co EU konkrétně udělala či změnila v jejich městě, regionu či zemi. V čele tohoto segmentu je Řecko (47 %) následované Rumunskem (40 %), Chorvatskem (37 %), Bulharskem (36 %) a také Slovenskem (29 %).

Občané Kypru (44 %), Litvy (38 %) a Polska (28 %) by rádi věděli více o tom, co poslanci zvolení za jejich zemi dělají v Evropském parlamentu, zatímco respondenti ze šesti zemí mají větší zájem o více informací o práci a činnostech Evropského parlamentu obecně, včetně Francie (36 %) a Itálie (35 %).

Na okraji spektra jsou Španělsko a Spojené království. V obou zemích byla nejčastější odpověď taková, že respondenti si nepřejí více informací (34 % ve Španělsku a 31 % ve Spojeném království). Irští respondenti naproti tomu většinou uváděli zájem o postoj jejich vlády k současným tématům EU.

Zájem o více informací vyjádřili jak aktivní voliči (83 %), tak lidé, kteří volit nešli (68 %). Pouze 28 % nevoličů a 15 % aktivních voličů z roku 2019 nemá zájem o více informací.

INTERAKCE S POSLANCI EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Tři z deseti respondentů by byli ochotni se více zapojit do činnosti poslanců Evropského parlamentu zvolených za jejich zemi, pokud by získali více informací o jejich úkolech a činnostech nebo je častěji viděli v médiích. Pětinu respondentů by možnost přímo oslovit poslance Evropského parlamentu v konkrétní záležitosti a obdržet konkrétní odpověď povzbudila k dalšímu zapojení. Celkem 16 % respondentů v rámci průměru EU by se chtělo s poslanci Evropského parlamentu za svou zemi setkávat na akcích pořádaných v jejich městě či regionu, zatímco 13 % by jako atraktivní možnost uvítalo návštěvu Evropského parlamentu v Bruselu či ve Štrasburku. Poslední položkou v tomto výběru je možnost interakce s poslanci prostřednictvím sociálních médií (12 %).

Celkem 74 % voličů, kteří hlasovali ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2019, uvádí alespoň jednu možnost větší interakce s poslanci, zatímco jen 24 % z nich nemá o další interakci zájem. Kromě toho více než polovina občanů, kteří se posledních voleb do Evropského parlamentu nezúčastnili, uvedla alespoň jednu možnost větší interakce (56 %), přičemž nejčastěji uváděnou možností interakce bylo přání získat více informací o úloze a činnostech poslanců zvolených za jejich zemi.

METODIKA A VYHODNOCENÍ DAT

Průzkum Eurobarometr Evropského parlamentu 2019 provedla jako průzkum Eurobarometr 92.2 pro Evropský parlament agentura Kantar. Dotazování probíhalo v období od 8. do 22. října 2019 ve všech 28 členských státech EU. Průzkum probíhal formou osobních rozhovorů a zúčastnilo se ho 27 607 respondentů vybraných jako reprezentativní vzorek populace ve věku od 15 let.

Plné znění zprávy, včetně informačních přehledů jednotlivých států, příloh s údaji a výsledků, naleznete na internetové stránce <http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/be-heard/eurobarometer/>

KONTAKT

Oddělení pro sledování veřejného mínění / GŘ pro komunikaci

Philipp M. Schulmeister, vedoucí oddělení

DGCOMM-POM@europarl.europa.eu

Tento souhrn poukazuje na některá z hlavních zjištění průzkumu Eurobarometr Evropského parlamentu 2019, který pro Evropský parlament jako průzkum Eurobarometr 92.2 provedla agentura

KANTAR

Dotazování probíhalo v období od 8. do 22. října 2019 ve všech 28 členských státech EU. Průzkum probíhal formou osobních rozhovorů a zúčastnilo se ho 27 607 respondentů vybraných jako reprezentativní vzorek populace ve věku od 15 let.

Průzkum Eurobarometr Evropského parlamentu pro podzim 2019 zkoumá názory evropských občanů na členství v EU, jejich postoje k evropské demokracii a k úloze Evropského parlamentu. Druhou část průzkumu tvoří otázky o prioritních politikách pro Evropský parlament na počátku nového volebního období se zvláštním zaměřením na změnu klimatu a na environmentální problémy. Průzkum Eurobarometr Evropského parlamentu 2019 je doplněn zvláštním souborem otázek zaměřených na očekávání občanů ohledně většího množství informací ze strany Evropského parlamentu a jeho poslanců a možnosti interakce.

**Publikaci vydalo
Oddělení pro sledování veřejného mínění
Generální ředitelství pro komunikaci
Evropský parlament**

PE 645.472

ISBN: 978-92-846-5986-9

DOI: 10.2861/040764

Catalogue Number: QA-03-19-852-CS-N